

Tieteellisen julkaisemisen kokonaiskustannukset julkaistu

Ensimmäinen kansallinen selvitys avoimen julkaisemisen kokonaiskustannuksista valmistui joulukuussa. Vuotta 2021 koskevat kustannukset on koottu Tiedejatutkimus.fi -sivustolle (https://www.tiedejatutkimus.fi/fi/science-innovation-policy/open-science-and-research-indicators/indicators_content_4), jossa niitä voi tarkastella eri rajauksilla. Tieteellisen julkaisemisen kokonaiskustannukset organisaatioille toissavuonna olivat yhteensä 43,5 miljoonaa euroa. Tästä puolet (49 %) käytettiin transformatiivisiin lehtisopimuksiin, joissa tilausmaksuihin sisältyy open access -julkaiseminen. Avoimen julkaisemisen kirjoittajamaksujen (APC, article processing charge; BPC, book processing charge) osuus kokonaiskustannuksista oli 10 prosenttia. Selvitys kokonaiskustannuksista tehtiin avoimen tieteen seurannan yhteydessä.

Elektra, Peri+ ja Juuli poistuiivat käytöstä

Suomalaisen tietoyhteiskunnan pioneerihankkeisiin 1990-luvulla lukeutunut Kansalliskirjaston ja Kopioston Elektra-lehtipalvelu (<https://elektra.helsinki.fi/>) poistui käytössä vuodenvaihteessa. Elektran myötä käytöstä poistui myös lehtien takautuvia vuosikertoja sisältävä Peri+-palvelu, jonka digitoitut aineistot säilyvät osana digi.kansalliskirjasto.fi-palvelu. Vuonna 1996 alkunsa saaneessa Elektra-kokoelmassa oli yli 40 000 kotimaista tieteellistä artikkelia, joita ladattiin enimmillään yli 140 000 kertaa vuodessa. Suuri osa maksullisen Elektran lehdistä on siirtynyt Tieteellisten seurain valtuuskunnan ylläpitämään avoimen julkaisemisen Journal.fi-palveluun, mutta läheskään kaikkien lehtien vanhempia aineistoja ei sinne ole viety. Marraskuun lopussa tiensä päähän tuli myös korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten julkaisutietoja yhteen koonnuttu Juuli-julkaisuportaali. Vuonna 2013 aloittaneen Juulin korvaaja on vuonna 2020 käyttöön otettu Tiedejatutkimus.fi-palvelu.

Finna juhlii kymmenvuotista taivaltaan, Melinda juhli jo

Museoiden, kirjastojen ja arkistojen aineistoja yhteen kokoava Finna (<https://www.finna.fi/>) täyttää tänä vuonna kymmenen vuotta. Juhlavuoden teemana on ”10 vuotta löytöretkiä”, ja sitä vietetään muun muassa erilaisten sometempausten merkeissä: huhtikuussa on tempaisevat arkistot ja museot, kesäkuussa yleiset kirjastot ja lokakuussa korkeakoulu- ja erikoiskirjastot. Vuonna 2013 aloittaneessa Finnassa on tällä hetkellä 35 korkeakoulun tutkimuskirjallisuutta, artikkeleita ja opinnäytteitä sekä 13 erikoiskirjaston kirjallisuutta, tutkimusta ja kuva-aineistoa – sekä lisäksi yleisten kirjastojen aineistot. Metatietovaranto Melinda juhli omaa kymmenvuotista taivaltaan jo viime vuonna. Paikkansa kuvailutyön ytimessä otaneen Melindan tiimoilta järjestettiin marraskuussa juhlawebinaari ja työpaja: Yhteistä metatietoa rakentaen -webinaarin osallistui yli 300 henkeä ja Yhteistyöllä parempaa metatietoa -työpajaan yli 200 henkeä. (Lähteet: Finna, Kansalliskirjasto)